

Health Data Access Body-NL

WP9 datakwaliteit

Publieke samenvatting van 'milestone' 30 "Data Quality. Labelling and maturity in the Netherlands"
september 2025

CC-By © HDAB-NL (partners: VWS, ICTU, CBS, RIVM, HealthRI)

Samen gezond, fit en veerkrachtig

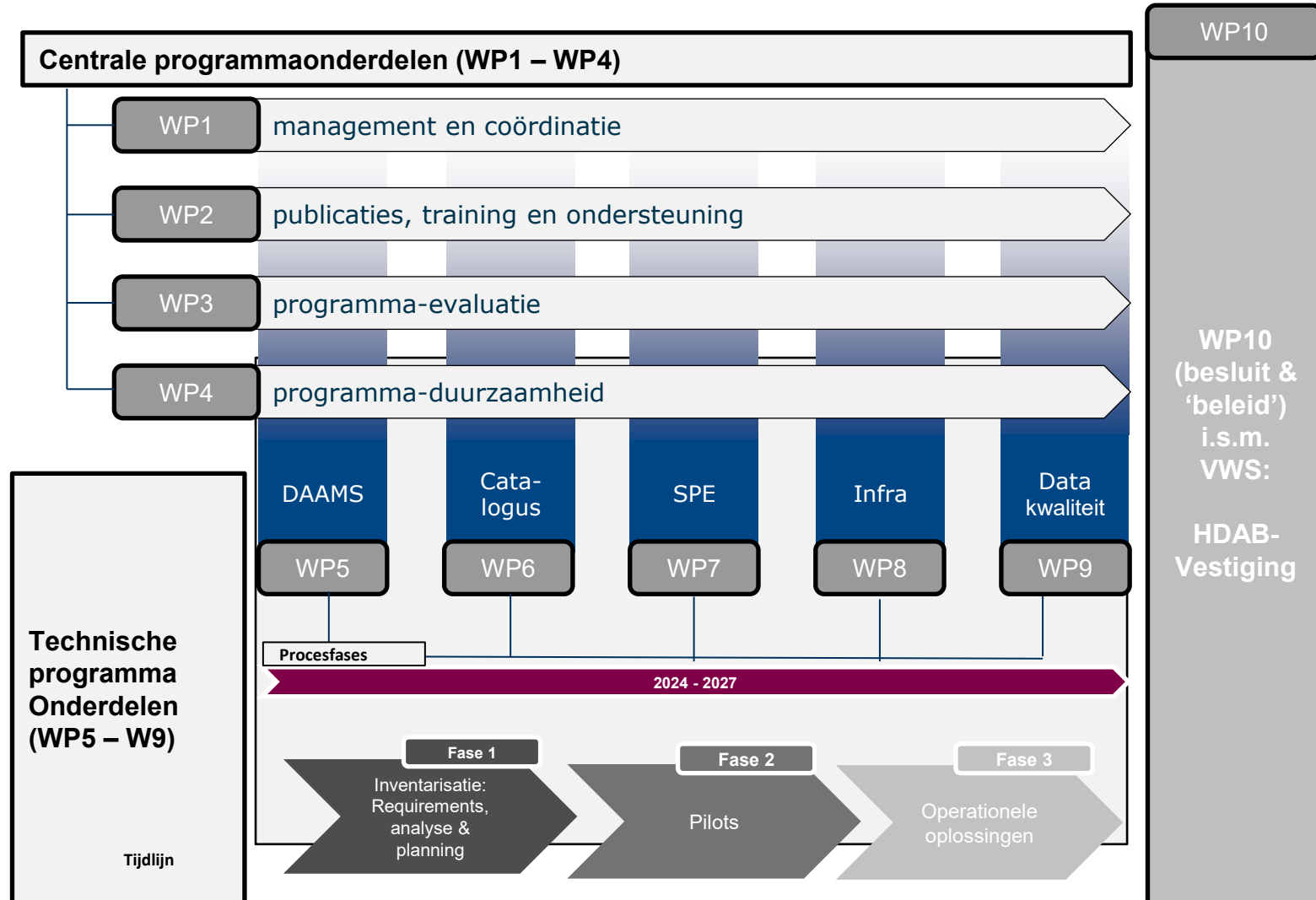
Programma HDAB-NL (2024 – 2027)

Het HDAB-NL programma bestaat uit:

- 4 centrale (c.q. horizontale) programmaonderdelen (WP 1 t/m 4)
- 5 technische onderdelen (WP 5 t/m 9)
- 1 afrondend c.q. beleid & besluitvormend onderdeel o.l.v. VWS (WP 10)

De technische werkpakketten volgen een 3-fasen aanpak:

1. Inventariseren (ophalen eisen en wensen, divergeren)
[jan. 2024 – maart 2025]
2. Vertalen naar concrete beproevingen (convergeren, pilots)
[april 2025 – aug. 2026]
3. Realiseren van operationele oplossingen
[aug. 2026 – nov. 2027]

MS30 werkpakket 9: Verbeteren van datakwaliteit en bruikbaarheid label en volwassenheid

- Eerste milestone
- Datum opgeleverd: 30 juli 2025
- Publicatie: intern, niet publiek

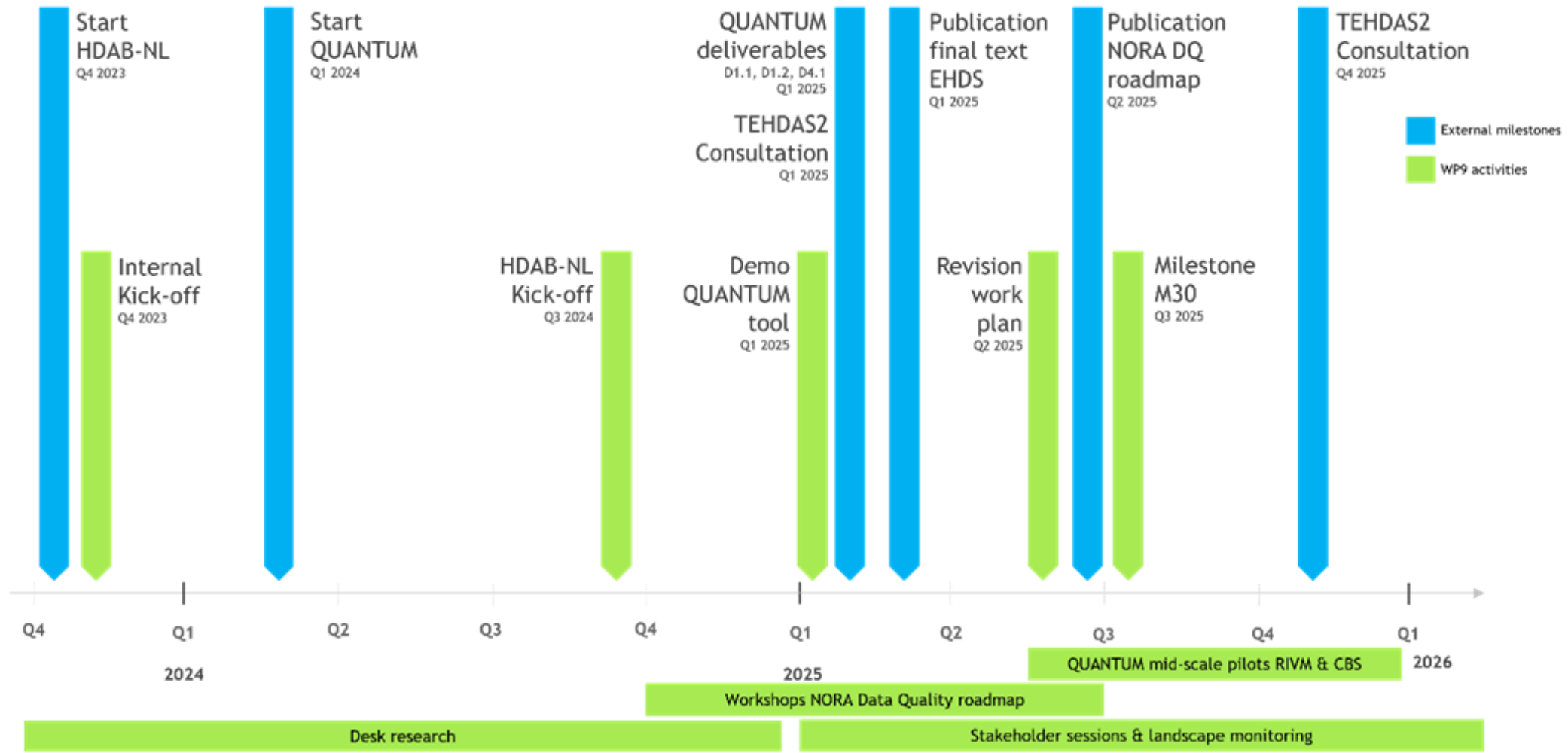
- Verslag over activiteiten vanaf dec 2023 – juni 2025

- **Oorspronkelijk doel werkpakket 9:** ontwikkeling van datakwaliteitsraamwerk, datakwaliteitslabel en volwassenheid, ondersteuning van implementatie met richtlijnen, workshops en webinars.

- Verschuiving in focus door ontwikkeling van Europees breed datakwaliteitsraamwerk, label en volwassenheid binnen het Europese project QUANTUM

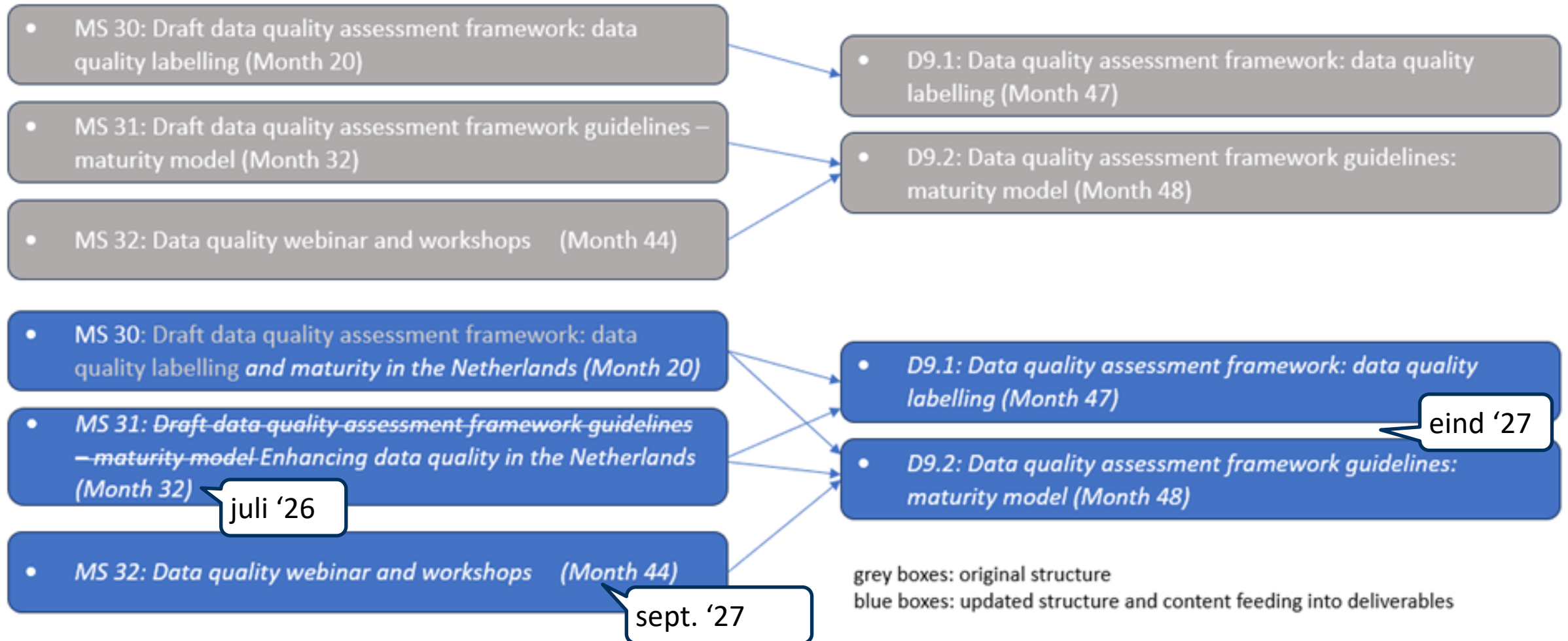
- **Huidige doel werkpakket 9:** Bruikbaarheid van de datakwaliteitsraamwerken (o.a. QUANTUM) met als context de EHDS en de Nederlandse datahouders, gebruikers en toekomstige HDAB.

Timeline context WP 9

Datakwaliteit HDAB-NL – context (externe milestones in blauw). De activiteiten van het werkpakket in groen.

Milestones en deliverables WP9

Original and planned milestones and deliverables of work package 9

Wat kunnen we verwachten?

- **25 maart 2025: EHDS** van kracht.
 - Gegevenskwaliteit 27 keer genoemd. Relevante artikelen 51 (minimum categoriën), artikel 78
 - Er komt een infrastructuur voor secundair gebruik: HealthData@EU. Dit werkt straks naast het bestaande MyHealth@EU (primair gebruik).
 - De HDABs zijn nationale contactpunten voor secundair gebruik.
 - De HDAB zal vooral infrastructuur maar ook support leveren: metadatacatalogus, beveiligde verwerkingsomgeving, aanvraagstelsel en connectie met Europese HealthData@EU infrastructuur.
 - **26 maart 2027: implementing Act** EHDS voor beschrijving van datasets
- **Eindigt augustus 2026: QUANTUM** project – EU project met als opdracht: ontwikkeling datakwaliteit en bruikbaarheidslabel EHDS, ontwikkeling tool voor datahouders, in kaart brengen implementatie uitdagingen, datakwaliteit volwassenheid bij datahouders, en ontwikkeling van support materialen. Er zijn 2 deliverables gepubliceerd, er komen nog 10 deliverables, er is een eerste testpilot geweest voor de tool.
- **TEHDAS2** EU project – **eindigt december 2026** – bereid richtlijnen voor voor een verbeterde uitwisseling van gezondheidsgegevens in het kader van de EHDS (niet specifiek datakwaliteit) en ondersteunt vooral HDABs, maar ook datahouders en datagebruikers en de EU in de vorm van deliverables waar consultaties aan voorafgaan.
- **Wat betekent de EHDS:**
 - Voor **datahouders**:
 - **begin 2029**: Bied datasetbeschrijvingen aan voor de meeste categorieën en wees bereid om die data beschikbaar te stellen.
 - **begin 2031**: idem voor resterende categorieën
 - Voor **datagebruikers**:
 - **begin 2029**: start indienen van aanvragen voor de meeste categorieën
 - **begin 2031**: idem voor resterende categorieën

Aanpak WP9 afgelopen anderhalf jaar

- **Bestudering verschillende bronnen:**
 - bestaande datakwaliteits raamwerken (zie later in deze presentatie voor meer detail)
 - draft en uiteindelijke EHDS
 - rapporten o.a. TEHDAS1, QUANTUM
- **Participatie in verschillende initiatieven:**
 - werkgroep stappenplan gegevenskwaliteit NORA
 - Delphi onderzoek QUANTUM dimensies
 - Pilot test QUANTUM tool
 - Community of Practice vanuit de EU voor metadatacatalogus en datakwaliteit
 - WP6 metadatacatalogus in HDAB
- **Informatieuitwisseling met verschillende stakeholders** (datagebruikers, datahouders en HDABs) in de vorm van werkbezoeken, participatie en presentaties in events en organisatie van sessies o.a. met WP6 (metadatacatalogus) en QUANTUM.

Datakwaliteit in de EHDS (i)

- Definities onder (art. 2(2))
 - gegevenskwaliteit: de mate waarin de elementen van elektronische gezondheidsgegevens geschikt zijn voor het beoogde primaire gebruik en secundaire gebruik ervan;
 - gegevenskwaliteits- en gegevensbruikbaarheidslabel: een grafisch diagram, met inbegrip van een schaal, waarin de gegevenskwaliteit en de gebruiksvoorwaarden van een dataset worden beschreven
- Kwaliteitslabel ondersteunt keuze van geschikte gezondheidsdatasets (recital 85)
- Zonder de beschikbaarheid van gezondheidsdata via de EHDS te belemmeren (recital 85)
- Toevoegen van label niet vrijblijvend voor publiek gefinancierde datasets (art. 78(2))
- Specificaties nog te ontwikkelen door de Europese Commissie (art. 78 (5+6))

Datakwaliteit in de EHDS (ii)

- Taken data houder
 - Primair verantwoordelijk voor toevoegen label aan dataset (art, 78(1))
 - Verstrekken van voldoende documentatie om juistheid te verifiëren (art. 60(4))
- Taken HDAB
 - Supervisie van label, inclusief de mogelijkheid om label in te trekken (art. 57(1d)) & (art. 78(4))
 - Maar ook mogelijkheid tot ondersteuning en samenwerking (art. 57(1d))
- Dimensies zijn als volgt:
 - Documentatie: metadata, formats, normen, bron, gegevensmodel
 - Technische kwaliteit: volledigheid, nauwkeurigheid, validiteit, consistentie
 - Kwaliteitsbeheer: mate van procesrijpheid, audits, bias-analyse
 - Dekking: periode, populatie, representativiteit, verblijfsduur in dataset
 - Toegang & levering: tijd tot opname in dataset, tijd tot verstrekking na goedkeuring
 - Gegevenswijzigingen: samenvoegingen, toevoegingen, koppelingen met andere datasets

Analyse verschillende raamwerken en principes van gegevenskwaliteit en volwassenheid

Het werkpakket begon met een analyse van de definities en reikwijdte van datakwaliteitsdimensies in verschillende bestaande raamwerken, waarbij vooral werd gekeken naar de overeenkomsten en verschillen tussen deze dimensies en hun bijbehorende indicatoren.

- **TEHDAS1:** [TEHDAS' proposals for data quality and utility in EHDS - deliverable](#)
- **QUANTUM:** [twee deliverables raamwerk \(label & volwassenheid\)](#)
- **NORA online:** [Raamwerk gegevenskwaliteit](#) en [Stappenplan Gegevenskwaliteit](#)
- **DAMA international en DAMA NL:** internationale datamanagement organisatie en [Nederlandse werkgroep datakwaliteit](#)
- **EMA (European Medicines Agency):** [data quality framework EMA](#)
- **Health Data Research UK** [Data Utility Evaluation - HDR UK](#)
- **Data quality at a Ministry**
- **EOSC taskforce FAIR metrics and data quality** [Towards a Data Quality Framework for EOSC](#)
- **ALCOA++ principes** [guideline](#)
- **Metadata kwaliteit (EU)** [data.europa.eu methodology](#)
- **NICTIZ Nationale bibliotheek en terminologie server**
- **CoreTrustSeal** certificeringseisen data repositories [CoreTrustSeal – Core Trustworthy Data Repositories](#)
- **HealthDCAT** specifieke extensie voor gezondheidsdata voor de metadata-standaard DCAT-AP [HealthDCAT AP | European Health Information Portal](#)

Bestaande raamwerken datakwaliteit – dimensies (1)

TEHDAS1	NORA	DAMA	QUANTUM		EMA
Dimension	Juistheid	Dimension of Quality	Category	Key dimension	
Relevance	Compleetheid	Validity	Access & provision	Accessibility	
Accuracy and Reliability	Validiteit	Completeness			
Coherence	Consistentie	Consistency	Coverage	Population coverage	
Coverage	Actualiteit	Integrity	Data documentation	Population representativity	
Completeness	Precisie	Timeliness		Compliance	
Timeliness	Traceerbaarheid	Currency	Technical quality	Data Provenance	
	Begrijpelijkheid	Reasonableness		Metadata scope	
		Uniqueness/ Deduplication		Accuracy	
		Accuracy		Coherence	
				Completeness	
				Consistency	
				Precision	
				Validity	

Bestaande raamwerken datakwaliteit – dimensies (1a)

TEHDAS1

Dimension	Definition
Relevance	How well data meets users' needs.
Accuracy and Reliability	How closely data reflects what it was designed to measure and whether this is consistent over time.
Coherence	How consistent is data across data sources and data holders and can be combined and compared.
Coverage	The degree of representativeness in the population to which the dataset refers to, its exposures and events.
Completeness	Level of missingness at variable level.
Timeliness	How up-to-date the information is collected and delivered.

Bestaande raamwerken datakwaliteit – dimensies (1b)

NORA

Juistheid	Thematische juistheid	Classificatie juistheid	Positionele juistheid	Kwantitatieve juistheid		
Compleetheid	Dataset compleetheid	Object compleetheid	Over compleetheid	Historie compleetheid	Metadata compleetheid	Ruimtelijke dekking
Validiteit	Formaat validiteit	Domein validiteit	Geometrische validiteit			
Consistentie	Logische consistentie	Referentiële integriteit	Identificeerbaarheid	Homogeniteit	Topologische consistentie	
Actualiteit	Update frequentie	Versheid				
Precisie	Opslagprecisie	Geometrische precisie	Statistische precisie			
Plausibiliteit	Authenticiteit	Reputatie	Bewijsbaarheid	Waarschijnlijkheid	Represen- tativiteit	
Traceerbaarheid	Herleidbaarheid	Reproduceerbaarheid	Gebruiks inzicht			
Begrijpelijkheid	Leesbaarheid					

Bestaande raamwerken datakwaliteit – dimensies (1c)

DAMA

Dimension of Quality	Description
Validity	Validity refers to whether data values are consistent with a defined domain of values
Completeness	Completeness refers to whether all required data is present.
Consistency	Consistency is ensuring that data values are coded using the same approach, assessment and valuation criteria. Three levels on which consistency can be measured were identified: record-level consistency, cross-record consistency, temporal consistency.
Integrity	Integrity refers to the lack of incoherent values and broken relationships in data. This can be measured as coherence, or as parent-child i.e. referential integrity.
Timeliness	Data Timeliness refers to the time data needs to become accessible to a user after its capture or update.
Currency	Currency is the date that the data was last updated relative to now and the likelihood that it is still correct.
Reasonableness	Reasonableness asks whether a data pattern meets expectations.
Uniqueness/ Deduplication	Uniqueness states that no real-world entity exists more than once within the dataset.
Accuracy	Accuracy refers to the degree that data correctly represents 'real-life' entities. Accuracy is difficult to measure [...]. Most measures of accuracy use the other dimensions to imply accuracy.

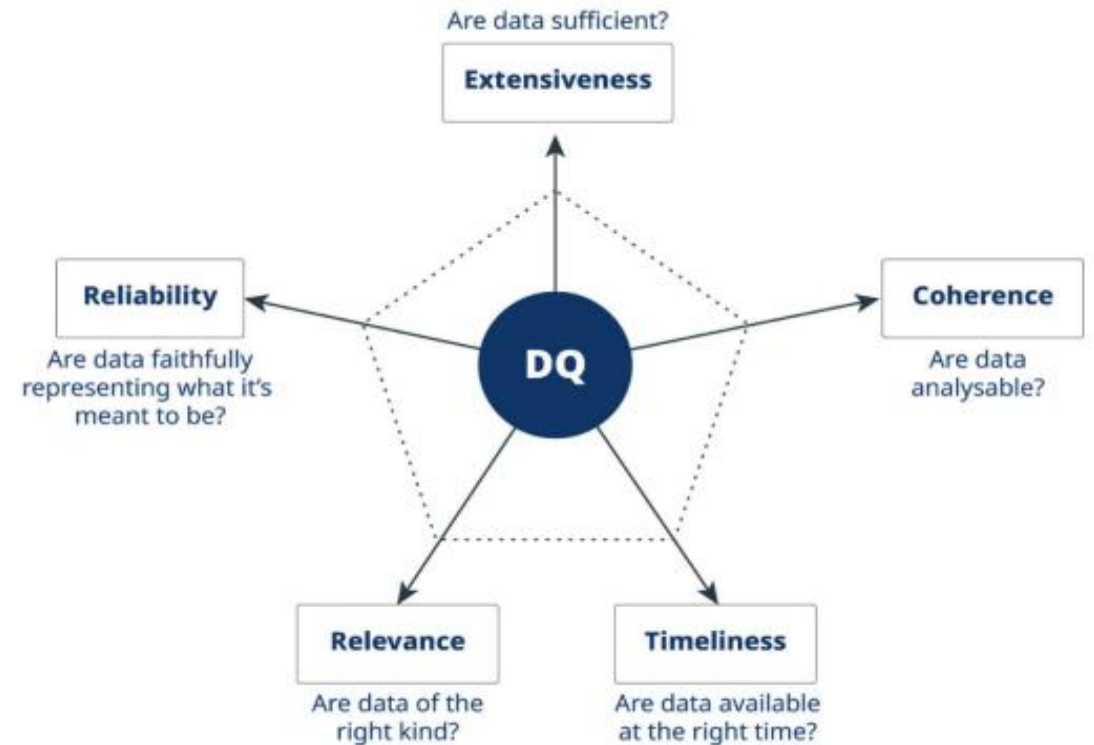
Bestaande raamwerken datakwaliteit – dimensies (1d)

QUANTUM

Category	Key dimension	Measure labels
Access & provision	Accessibility	Availability of a data access & usage policy at the time of release of the dataset
		Average time from data access application to data release for a specific dataset
Coverage	Population coverage	Coverage Rate (percentage of the eligible population represented in the dataset)
	Population representativity	How closely does the observed population represent the expected population?
Data documentation	Compliance	Is there documentation of compliance with ethical standards, conventions, protocols or regulations?
	Data Provenance	Is the source of the dataset documented? Are the processes and operations on the data documented?
	Metadata scope	Existence of comprehensive standardised metadata Existence of an exhaustive data dictionary at variable level
Technical quality	Accuracy	Is the accuracy of the dataset documented?
	Coherence	Is coherence of the dataset documented?
	Completeness	Is completeness of the dataset documented?
	Consistency	Is the consistency of the dataset documented?
	Precision	Is the precision of the dataset documented?
	Validity	Availability of a conformance report for the data model

Bestaande raamwerken datakwaliteit – dimensies (1e)

EMA

Analyse van de datakwaliteitsraamwerken

- De raamwerken hebben elk een verschillende dimensies consistentie en coherentie. Daarnaast worden in verschillende raamwerken dezelfde dimensies met verschillende definities genoemd.
- De exacte invulling en meetmethoden voor dimensies verschillen per raamwerk, waardoor het in kaart brengen van deze dimensies complex is en diepgaande kennis vereist.
- De vergelijking van deze raamwerken op het niveau van de dimensies is nog niet af en wordt vervolgd.

QUANTUM labelling Tool

100%

1. Access and provision

1.1. Accessibility

Definition: Accessibility refers to the dataset being accompanied by clear and transparent access and usage conditions.
Dimension Weight: 9.95 out of 100.

Metric #1

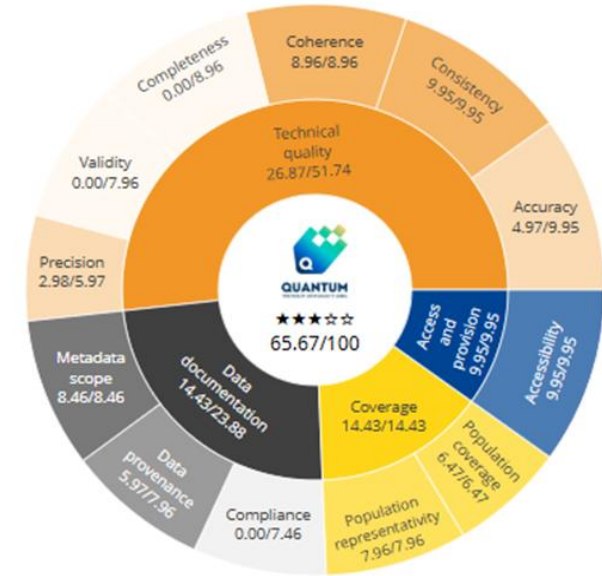
Definition
Availability of a data access & usage policy at the time of release of the dataset

Recommended Measurement Approach
https://www.w3.org/TR/vocab-dcat/#Propertydistribution_access_rights

Weight
50%

Comprehensive policy available

Metric #2

Quality & Utility Assessment score

Total Q&U Score: 65.67 / 100

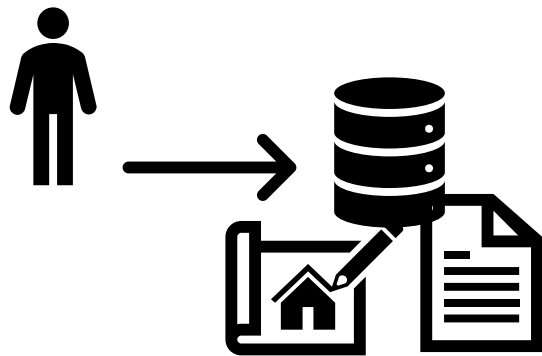
Maturity score: 42.0% (21/50)

Overige bevindingen

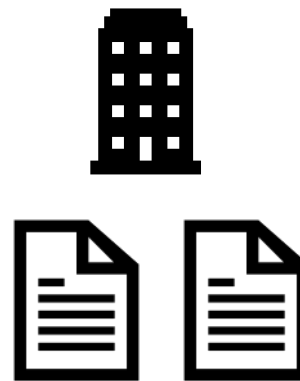
- Verwacht wordt dat gezondheidsdatacatalogi zullen werken met een metadataschema als DCAT uitgebreid met HealthDCAT-AP, waarbij de datakwaliteitsdimensies van QUANTUM nog niet zijn opgenomen; het wordt sterk aanbevolen om deze wel toe te voegen en te integreren in het schema en een gecontroleerde vocabulaire te ontwikkelen.
- Inzichten uit de EOSC Task Force onderstrepen dat het moeilijk is om absolute datakwaliteit te definiëren, omdat de benodigde kwaliteitsdimensies en -niveaus afhangen van het specifieke gebruik, de stakeholders en de levenscyclus van de dataset, waardoor één dataset nooit aan alle mogelijke eisen kan voldoen.
- Niet alle onderzochte raamwerken worden actief onderhouden; het is belangrijk om een duidelijke eigenaar aan te wijzen voor het QUANTUM-raamwerk na afloop van het project, zodat het framework kan worden bijgewerkt en relevant blijft, en hierover volgt later een nadere uitwerking door QUANTUM.
- Een terugkerende aanbeveling is om typische gebruiksinformatie, zoals gebruiksinstructies, beperkingen, toegepaste anonimiseringstechnieken en relaties tussen attributen, toe te voegen aan de metadata of beschikbare documentatie zodat gebruikers beter geïnformeerde keuzes kunnen maken. (zie volgende slide)

Fit-for-use (bruikbaar), fit-for-purpose (bruikbaar voor bepaald doel) en ervaren datakwaliteit

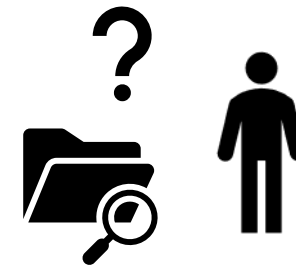
datahouder

HDAB

datagebruiker

De data is fit-for-use en fit-for-purpose en wordt beschreven in metadata (HealthDCAT)
Quantum tool voor datakwaliteitslabel – focust op vastlegging technische kwaliteit (dimensies) en minder op overige documentatie, volwassenheid

Voordeel van verbetering metadata en documentatie aan de kant van de datahouder: minder mismatches, minder vragen die vanuit de hdab / datagebruikers.

Gebruiker vind data in de metadatacatalogus van HDAB. De vraag is, zal de data die gevonden is, bruikbaar zijn: actual utility = fit-for-purpose en hoe wordt de datakwaliteit beoordeeld.

De ervaren datakwaliteit van de data is waarschijnlijk afhankelijk van: volledigheid van metadata, beschikbare aanvullende documentatie (bijv. data dictionary, gebruik standaarden), aanvullende informatie / communicatie met datahouder en de data zelf.

Wat heeft de gebruiker nodig om een goede match te vinden?

Volwassenheid: stappenplan NORA

	Basis – eerste serieuze stappen	Gevorderd - professioneel	Expert - geavanceerd
1. Bepalen context	<ul style="list-style-type: none"> • Start met concreet probleem, behoefte, nulmeting en/of wetgeving • Zicht op de bedrijfscontext • Uitvoerende verantwoordelijkheid is duidelijk • Betrokkenheid van eindverantwoordelijke 	<ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijkse verbetercyclus • Focus op dataset zelf • Uitvoerende en eindverantwoordelijke rollen gedefinieerd en geformaliseerd • Competente medewerkers 	<ul style="list-style-type: none"> • Focus op relatie met andere datasets (m.n. consistentie) • Processen en verantwoordelijkheden geformaliseerd • Borging competenties in functiehuis en in de werving
2. Beschrijven gegevens	<ul style="list-style-type: none"> • Eerste vastlegging van metagegevens, minimaal op het niveau van datasets • Eerste aanzet tot kritieke gegevenselementen 	<ul style="list-style-type: none"> • Centrale metagegevens repository, tot op het niveau van gegevenselementen • Begrippen, informatie- en/of gegevensmodel gedefinieerd • Verbinding met organisatiebrede master- en referentiegegevens gedefinieerd 	<ul style="list-style-type: none"> • Data lineage volledig inzichtelijk • Koppeling van metagegevens en modellen • Metagegevens actief en continu verzamelen, inzichtelijk maken en gebruiken om bij te sturen • Harmonisatie met organisatiebrede master- en referentiegegevens
3. Beschrijven regels en eisen	<ul style="list-style-type: none"> • Eerste inventarisatie van regels en eisen • Informele afspraken over kwaliteit 	<ul style="list-style-type: none"> • Centrale vastlegging van regels en eisen • Gestandaardiseerd formaat • Data profiling met professionele tool • Gegevensleveringsovereenkomsten 	<ul style="list-style-type: none"> • Formeel sturen op gegevensleverings-overeenkomsten • Geautomatiseerde controle, bewaking en bijsturing van regels en eisen
4. Meten gegevenskwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Eerste controles, met focus op validiteit en consistentie binnen dataset 	<ul style="list-style-type: none"> • Geautomatiseerde metingen en duplicaatdetectie • Organisatiebreed kwaliteitsdashboard 	<ul style="list-style-type: none"> • Pro-actief signaleren en oplossen problemen met gegevenskwaliteit (data observability)
5. Afhandelen signalen	<ul style="list-style-type: none"> • Informeel proces voor melden en herstellen • Meldingen via e-mail • Bepalen oorzaken van problemen 	<ul style="list-style-type: none"> • Formeel proces voor melden en herstellen • Standaard terugmeldmechanisme • Bewaken van signaalafhandeling 	<ul style="list-style-type: none"> • Geautomatiseerde workflows • Sturen op kwaliteitseisen • Zicht en sturing op effect van verbetering
6. Implementeren maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Informeel proces 	<ul style="list-style-type: none"> • Formeel proces, projectmatig • Implementeren maatregelen als formele beheersmaatregelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteitscyclus op beheersmaatregelen • Gegevenskwaliteit by design

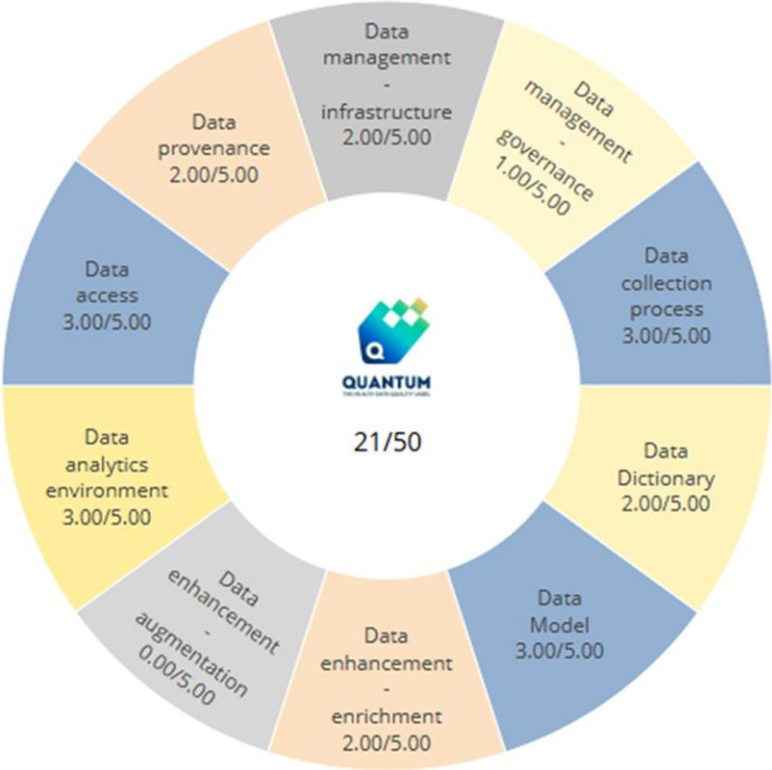
Quantum maturity model (i)

DIMENSION	DEFINITION	Level 1	Level 2	Level 3	Level 4	Level 5
		INITIAL: A NEW OR UNDOCUMENTED PROCESS, UNPREDICTABLE, POORLY CONTROLLED AND REACTIVE	EMERGING (OR DOCUMENTED, STRUCTURED): THE PROCESS IS DOCUMENTED SUFFICIENTLY SO REPEATING THE SAME STEPS MAY BE ATTEMPTED	DEFINED: THE PROCESS IS DEFINED AND CONFIRMED AS A STANDARD PROCESS	MANAGED: THE PROCESS IS QUANTITATIVELY AND PROACTIVELY MANAGED IN ACCORDANCE WITH AGREED-UPON METRICS	OPTIMISED: PROCESS MANAGEMENT INCLUDES DELIBERATE PROCESS OPTIMISATION
DATA COLLECTION PROCESS	The processes relating to the capture of data from multiple sources for secondary purposes	No data collection or capture process for secondary purposes	Ad hoc processes exist for data collection	Defined processes exist for some data collection	Defined processes exist for all data collection and are used for secondary purposes	Processes are automated for all data collection, focus on continuous process improvement
DATA MANAGEMENT – GOVERNANCE	The level of maturity of the data management process	No documented data management governance	A documented data management plan covering collection, auditing, and management is available for the dataset	Evidence that the data management plan has been implemented is available	Demonstrated compliance with the data management plan	Externally verified compliance with the data management plan
DATA MANAGEMENT - INFRASTRUCTURE	The level of implementation and development of the data holder’s data management infrastructure	No data management infrastructure	An emerging data management infrastructure, some validation and verification	Data management infrastructure defined and confirmed as a standard process	Data management infrastructure, with partially automated, verified and validated [real time] data management	A robust and comprehensive data management infrastructure, with fully automated, verified and validated real time data management
DATA PROVENANCE	Clear description of the lineage of the dataset providing transparent and comprehensive documentation of the data pipeline to get the dataset	No documented provenance	Source of the dataset is documented	Source of the dataset and any transformations, rules and exclusions	All original data items listed, all transformations, rules and exclusion listed and impact of these	Ability to view earlier versions, including “raw” or “source” dataset and review the impact of each stage/step
DATA ACCESS	How well defined and implemented are data access processes, from a legal, ethical and technical perspective	No data access processes or procedures	Have the processes and procedures but don’t respond in timely and consistent manner	Have the processes and procedures, and respond in timely and consistent manner	Data access system that covers both technical and policy areas, in accordance with agreed metrics	A comprehensive data access system that covers technical, ethical and policy areas (allowable uses, API documentation, access and approvals) compliant with EU policy

Quantum maturity model (ii)

DIMENSION	DEFINITION	Level 1	Level 2	Level 3	Level 4	Level 5
		INITIAL: A NEW OR UNDOCUMENTED PROCESS, UNPREDICTABLE, POORLY CONTROLLED AND REACTIVE	EMERGING (OR DOCUMENTED, STRUCTURED): THE PROCESS IS DOCUMENTED SUFFICIENTLY SO REPEATING THE SAME STEPS MAY BE ATTEMPTED	DEFINED: THE PROCESS IS DEFINED AND CONFIRMED AS A STANDARD PROCESS	MANAGED: THE PROCESS IS QUANTITATIVELY AND PROACTIVELY MANAGED IN ACCORDANCE WITH AGREED-UPON METRICS	OPTIMISED: PROCESS MANAGEMENT INCLUDES DELIBERATE PROCESS OPTIMISATION
DATA ANALYTICS ENVIRONMENT	Analytical services, tooling and access to [secure] data environments	No data environment available	Requested analysis can be undertaken by internal teams and provided back in anonymized format to data requestors	The dataset can be used in a secure data environment (SDE)	The dataset can be used in and SDE and other data and tools can be brought in as required	The dataset can be used in federated organised environment
DATA ENHANCEMENT - AUGMENTATION	The application of various techniques to make data more useable for specific purposes	No data augmentation	Some techniques to make data more useable for specific purposes	Defined techniques to make data more useable for specific purposes	Managed techniques to make data more useable for specific purposes	Comprehensive application of various techniques and mapping to data model i.e. OMOP to make more useable for specific purposes
DATA ENHANCEMENT – ENRICHMENT	Data sources enriched for example with annotations, image labels, phenomes, derivations, NLP-derived data labels	The data has no additional derived fields, or enriched data	The data include additional derived fields, or enriched data	The data include additional derived fields, or enriched data used by other available data sources	The derived fields or enriched data were generated from, or used by, a peer reviewed algorithm	The data includes derived fields or enriched data from an [inter]national report
DATA MODEL	Availability of clear, documented data model that provides structure and standardization	There is no data model	Known and accepted data model but some key fields uncoded or free text	Key fields codified using a local standard and updated over time	Key fields codified using a national or international standard and updated	Data model conforms to [inter] national standard and key fields codified using a national / international standard
DATA DICTIONARY	Provided documented data dictionary and terminologies	No data dictionary	Data definitions available	Definitions compiled into local data dictionary which is available online	Dictionary relates to national definitions	Dictionary is based on international standards and includes mapping

QUANTUM tool maturity score - example

Overige bevindingen volwassenheid datakwaliteit

- Het verdient de voorkeur om gebruik te maken van volwassen, door de gemeenschap gedragen en onderhouden raamwerken voor datakwaliteit, maar niet alle besproken frameworks zijn even bekend, breed toegepast of volledig ontwikkeld.
- Hoe hoger de datakwaliteitsvolwassenheid, hoe beter de kwaliteit van afzonderlijke datasets; verschillende frameworks beoordelen de volwassenheid echter op uiteenlopende niveaus, zoals het niveau van de dataset (bijvoorbeeld QUANTUM en EMA), de organisatie (zoals DAMA en NORA) of de community of discipline (zoals de EOSC Task Force).
- De verbetering van datakwaliteit hangt ook samen met de kwaliteit van metadata, data repositories, federatieve datasystemen, effectieve samenwerkingsomgevingen en gebruik en ontwikkeling van standaarden voor interoperabiliteit van infrastructuren en datasets. Samen zorgen deze voor consistentie, harmonisatie en betere bruikbaarheid van data.

MS 30 samenvatting

Het werkpakket heeft **twee (vastgelegde) hoofdactiviteiten**:

- Het ontwikkelen en promoten van een raamwerk voor datakwaliteit en ontwikkeling van een datakwaliteitslabel (taak 9.1)
- Het ontwikkelen van richtlijnen en een volwassenheidsmodel voor het verbeteren van datakwaliteit (taak 9.2).

Tussen december 2023 en juli 2025 bestond de voornaamste activiteit uit literatuuronderzoek naar bestaande raamwerken voor datakwaliteit, met name in de context van gezondheidsdata.

In het verslag zijn een aantal **relevante raamwerken en richtlijnen voor datakwaliteit** beschreven, o.a.:

- Resultaten van de Europese projecten TEHDAS1 en QUANTUM, en organisaties zoals Health Data Research (HDR UK), EOSC FAIR taskforce
- Ontwikkeling van de metadastandaard DCAT/HealthDCAT (gebruikt in de HDAB-metadatacatalogus),
- Meer commerciële raamwerken van DAMA DMBOK, DAMA-NL, European Medicine Agency (EMA), ALCOA++ principes
- NORA (Nederlandse Referentie Architectuur) voor publieke organisaties in Nederland.

MS 30 samenvatting (ii)

Aangezien het **QUANTUM-project** reeds zowel een labelingsysteem als een volwassenheidsmodel heeft ontwikkeld binnen de EHDS-context, is besloten om niet nog een raamwerk voor datakwaliteit in Nederland te ontwikkelen, maar om de **focus te verleggen** naar:

- inzicht verkrijgen in **huidige praktijk en behoeften** rondom datakwaliteit bij Nederlandse datahouders en gebruikers van gezondheidsdata
- **de gap** tussen de vereisten van EHDS, toepasbaarheid van QUANTUM label en tool,
- **ontwikkeling van richtlijnen voor verbetering van datakwaliteit** voor secundair gebruik van data via de toekomstige HDAB.

Op dit moment is er beperkt inzicht in welke raamwerken het meest worden toegepast door datahouders en gebruikers. Om dit te achterhalen zijn consultaties met belanghebbenden gestart en in het verslag beschreven.

Vooruitkijkend zal het volgende verslag (juli 2026) voornamelijk gebaseerd zijn op de inzichten voortkomend uit meer stakeholderactiviteiten. De nadruk zal daarbij liggen op een eerste aanzet van richtlijnen voor verbetering van datakwaliteit. Ook zal trainingsmateriaal dat binnen QUANTUM ontwikkeld wordt getoetst worden bij Nederlandse stakeholders.

MS 30 Highlights (NL)

1. De verbetering van datakwaliteit hangt af van verschillende onderling samenhangende, externe factoren die zich niet op het niveau van de dataset of de datakwaliteitsvolwassenheid van de organisatie bevinden, zoals de kwaliteit en interoperabiliteit van standaarden en infrastructuren.
2. Hoogwaardige metadata biedt duidelijke beschrijvingen van de inhoud, herkomst, het formaat en het gebruik van de data, waardoor het voor gebruikers eenvoudiger wordt om datageschiktheid fit-for-purpose te beoordelen.
3. Het NORA stappenplan voor verbetering van datakwaliteit is door de gemeenschap ontwikkeld en richt zich op zeer praktische stappen en organisatorische veranderingen, waardoor het een uitstekende bron is voor uitvoerbare richtlijnen op organisatieniveau.
4. Het QUANTUM raamwerk voor datakwaliteit vormt een waardevolle basis, maar heeft wel enkele beperkingen; het zou baat hebben bij doorlopende onderhoud, evaluatie en updates op basis van feedback van datahouders, datagebruikers en HDAB's.
5. Het belang van bepaalde datakwaliteitsdimensies lijkt afhankelijk van het doel waarvoor de data wordt gebruikt, terwijl het QUANTUM datakwaliteits- en utiliteitslabel vaste wegingen van bepaalde dimensies hanteert.
6. Datakwaliteit kan zowel op het niveau van datasets als op organisatieniveau worden verbeterd; het QUANTUM raamwerk richt zich vooral op datakwaliteitsvolwassenheid op datasetniveau en minder op organisatieniveau.
7. Eisen aan fit-for-purpose en fit-for-use hangen af van het perspectief (datahouder, datagebruiker); het QUANTUM-raamwerk richt zich vooral op 'fit-for-use' en verbeterde kwaliteit van data geleverd door de datahouder.

Vooruitblik 2025-2026 WP9

Verzamelen en evalueren van meest geschikte en effectieve datakwaliteitsprincipes en volwassenheidsmodellen en zo invulling te geven aan best practices en richtlijnen voor stakeholders om de datakwaliteit te verbeteren.

- Werkbezoeken specifieke organisaties
- Aansluiten bij bestaande bijeenkomsten van communities zoals Europese COP voor metadatacatalogus en datakwaliteit en de expert community secundair data gebruik
- Organiseren van workshops
- QUANTUM pilot tests van de labeling tool, bestudering deliverables en trainingsmaterialen

Delen van best practices en aanbevelingen:

- Ontwikkeling richtlijnen om datakwaliteit en bruikbaarheid te verbeteren
 - Ontwikkeling richtlijnen om datakwaliteit volwassenheid te verhogen
 - Organiseren van webinar(s)
-
- Rapportage voortgang in MS 31 juli 2026

Meer weten over de EHDS & HDAB-NL?

- De EHDS tekst is nu [beschikbaar](#) in alle officiële talen van de EU, ook in het Nederlands
- [EHDS-factsheet | Data voor gezondheid](#)
- Drie webinars over de EHDS
 - [European Health Data Space \(EHDS\) Webinar Series - European Commission](#)
- FAQ https://health.ec.europa.eu/latest-updates/frequently-asked-questions-european-health-data-space-2025-03-05_en
- Het HDAB-NL programma volgen? Wordt lid van de community!
 - [Meld u aan voor de HDAB community | Zorgbrede community](#)

Bedankt

